

IL-QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imħallef Dr. Aaron M. Bugeja M.A. (Law), LL.D. (melit)

Illum it-12 ta' Diċembru 2019

Appell numru 451 tal-2018

Il-Pulizija

vs

Biondy Clayd RAAFENBERG

Il-Qorti:

1. Dan huwa appell minn sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) nhar id-19 ta' Frar 2018 fil-konfront ta' Biondy Clayd RAAFENBERG, karta tal-identità bin-numru 79399A li ġie mixli, in suċċint, talli nhar bejn it-18 ta' Novembru 2018 u x-xhur ta' qabel:

naqset milli thares wahda mill-kundizzjonijiet imposti fuqa mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta), li bih inghata il-helsien mill-arrest. (Art 579(1) Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta)

Ghaldaqstant, il-Qorti hija gentilment mitluba sabiex tirrevoka l-helsien mill-arrest tal-imputat u kif ukoll tarresta lill-imputat mill-gdid u s-somma msemmija fl-obbligazzjoni tghaddi favur il-Gvern ta' Malta (Art 579(2) Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta).

2. Permezz tas-sentenza aktar 'il fuq imsemmija, il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, ddikjarat li fuq l-ammissjoni tal-imputat li kienet volontarja u inkondizzjonata hija kienet qed issib lill-imputat ħati tal-imputazzjonijiet miġjuba kontra tiegħu u wara li rat l-artikoli 579(1)(2) tal-Kodiċi Kriminali, irrevokat il-ħelsien mill-arrest u ordnat ir-ri-arrest tal-imputat u kkundannatu għal sitt xhur prigunerija. Dik il-Qorti f'dawk iċ-ċirkostanzi iddeċidiet li ma tordnax il-konfiska tad-depożitu u tal-garanzija.
3. Illi minn din is-sentenza l-Avukat Ġenerali interpona appell permezz ta' rikors datat 28 ta' Diċembru 2018 li permezz tiegħu talab lil din il-Qorti jogħgobha, in linea preliminari, li tannulla u tħassar is-sentenza appellata jew alternattivament tirrifirma s-sentenza appellata billi tikkonfermaha fejn sabet il-ħtija fl-imputat appellat, fejn imponiet piena ta' sitt xhur prigunerija u fejn ordnat ir-revoka tal-ħelsien mill-arrest u l-arrest mill-gdid tal-appellat filwaqt li tħassarha f' dik il-parti fejn iddikjarat li l-ammont stabbilit fil-garanzija ma jiġix konfiskat favur il-Gvern ta' Malta u minflok għalhekk tordna li l-istess ammont komplessiv t'għaxart elef euro jiġi konfiskat favur il-Gvern ta' Malta.
4. L-aggravju tal-Avukat Ġenerali huwa dupliċi :

- (a) Is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati hija nulla minhabba li fil-parti dispożittiva l-Qorti ċċitat l-artikolu 579(1) u (2) tal-Kodiċi Kriminali meta fil-verita suppost li kellha tiċċita l-artikolu 579(2) u (3) tal-Kodiċi Kriminali. L-artikolu 579(1) u (2) tal-Kodiċi Kriminali jipprovdi għal żewġ xenarji alternattivi u b'hekk ma setgħax issib htija kemm taht l-artikolu 579(1) u taht l-artikolu 579(2) tal-Kodiċi Kriminali. Dan kien jammonta ta' nuqqas ta' formalita sostanzjali li bis-saħħa tiegħu il-Qorti tkun tista tipproċedi biex tiddekreta n-nullita tas-sentenza;
- (b) Sussidjarjament li meta l-Qorti giet biex teroga l-piena wara sejbien ta' htija hija imponiet piena ta' sitt xhur prigunerija u ordnat ir-revoka tal-helsien mill-arrest u r-riarrest tal-imputat appellat iżda minflok ordnat ukoll il-konfiska favur il-Gvern ta' Malta tal-ammont stabbilit fil-garanzija il-Qorti iddeċidiet li ma tordnax il-konfiska tad-depożitu u l-garanzija. Dan ma kienx possibbli għall-Qorti tal-Maġistrati in kwantu l-konfiska kienet tassattiva bis-saħħa tal-Liġi.

Ikkunsidrat : -

5. Illi minn qari tas-sentenza huwa minnu li fil-parti dispożittiva l-Qorti tal-Maġistrati ikkwotat l-artikolu 579(1)(2) tal-Kodiċi Kriminali. Dawn huma wkoll is-sub-artikoli tal-artikolu 579 tal-Kodiċi Kriminali li jidher li wkoll gie kwotat mill-Uffiċjal Prosekutur meta kiteb l-imputazzjoni fuq iċ-citazzjoni. Probabbilment il-Qorti giet żgwidata b'dan meta fil-parti

dispożittiva tas-sentenza tagħha hija kkwotata l-artikolu 579(1)(2) tal-Kodiċi Kriminali.

6. L-artikolu 382 tal-Kodiċi Kriminali jippreskrivi li :

Il-qorti, meta tagħti s-sentenza kontra l-imputat, għandha tgħid il-fatti li tagħhom dan ikun ġie misjub hati, tagħti l-piena u ssemmi l-artikolu ta' dan il-Kodiċi jew ta' kull liġi oħra li tkun tikkontempla r-reat.

7. Mill-qari tal-parti dispożittiva jirriżulta li l-Qorti f'dan il-każ semmiet l-artikolu tal-Kodiċi Kriminali li jikkontempla r-reat peress li indikat l-artikolu 579 tal-Kodiċi Kriminali – anzi hija inkludiet l-artikolu 579(2) tal-Kodiċi Kriminali li huwa preċiżament dak l-artikolu li jikkontempla r-reat f'dan il-każ. Biss jirriżulta verament li hemm imsemmi wkoll l-artikolu 579(1) tal-Kodiċi Kriminali. Minn qari ta' ċitazzjoni jirriżulta li l-Uffiċjal Prosekutur irrifletta fiċ-ċitazzjoni id-diċitura tal-artikoli 579(2) u (3) tal-Kodiċi Kriminali iżda erronjament indika n-numri tal-artikoli bħala 579(1) u (2) tal-Kodiċi Kriminali. Il-Qorti tal-Maġistrati għamlet l-istess żball.

8. Izda kemm peress li

- (a) l-artikolu li jikkontempla r-reat ġie inkluz mill-Qorti tal-Maġistrati fil-parti dispożittiva tas-sentenza,
- (b) jirriżulta li dan kien *lapsus calami vel computeri* ġenwin,
- (c) mill-kliem użat sabiex jiġi deskritt ir-reat ma hemmx dubju li dak li l-Uffiċjal Prosekutur u l-Qorti kienu qegħdin jirreferu għalih huwa ċar li kien l-artikolu 579(2) u (3) tal-Kodiċi Kriminali

- (d) mill-piena imposta u mill-konsegwenzi naxxenti mill-piena imposta jirriżulta li dak li l-Qorti erogat u imponiet kienu jaqblu ma dak dispot fl-artikolu 579(2) u (3) tal-Kodiċi Kriminali;
- (e) żgur li l-Qorti tal-Maġistrati ma kkonfondietx l-artikolu 579(1) ma 579(2) tal-Kodiċi Kriminali in kwantu ma imponietx is-sanzjoni imsemmija fl-artikolu 579(1) tal-Kodiċi Kriminali in kwantu ma ordnatx il-konfiska tas-somma imsemmija fl-obbligazzjoni kif stipulat f'dan is-subartikolu u l-ħruġ ta' mandat t'arrest kontra tal-appellat;

Din il-Qorti ma tqisx li f'dan il-każ jeżistu l-estremi li tqis tali nuqqas bħala li tammonta għal nuqqas ta' formalita sostanzjali fis-sens tal-artikolu 428(3) tal-Kodiċi Kriminali li jgħib il-konsegwenza li din il-Qorti tħassar is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati u tghaddi biex tiddeċiedi hi l-kawża mill-ġdid fuq il-meritu skont l-imsemmi sub-artikolu b'mod li ma tkunx marbuta bis-subartikolu 7 tal-artikolu 428 tal-Kodiċi Kriminali¹ jew tiddisponi minnha skont il-ġurisprudenza alternattiva li tishaq fuq il-benefiċċju tad-doppju eżami.

9. F'dan il-kwadru għalhekk din il-Qorti qegħda tiċhad il-preġudizzjali tan-nullita tas-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) sollevata mill-Avukat Ġenerali. B'hekk sejra tghaddi biex tistħarreg it-tieni aggravju tiegħu.

---

¹ Ara s-sentenza *Il-Pulizija vs Frank Zarb, Joseph Grech u Mario Bugeja*, Qorti tal-Appell Kriminali deciz nhar it-28 ta' Lulju 1995.

Ikkunsidrat : -

10. Illi kwantu għat-tieni aggravju, l-Avukat Ġenerali għandu raġun. Fil-każ ta' sejbien ta' htija taħt l-artikolu 579(2) tal-Kodiċi Kriminali il-Qorti tal-Maġistrati ma għandhiex diskrezzjoni jekk tordnax li l-ammont stabbilit fil-ħelsien mill-arrest taħt garanzija għandux jiġi konfiskat favur il-Gvern ta' Malta jew le. Il-Liġi hija tassattiva u bla kantunieri. Kull persuna li tonqos milli tħares xi waħda mill-kondizzjonijiet imposti mill-Qorti fid-digriet tagħha li bih tagħti l-ħelsien mill-arrest taħt garanzija tkun haġja ta' reat u tehel, meta tinsab haġja :

- (a) il-piena ta' multa jew ta' priġunerija għal żmien ta' erba' xhur sa sentejn, jew għal multa u priġunerija flimkien; u
- (b) l-ammont stabbilit fil-ħelsien mill-arrest taħt garanzija għandu jiġi konfiskat favur il-Gvern ta' Malta; u
- (c) minkejja d-dispożizzjonijiet ta' xi liġi, kull persuna akkużata b'dan ir-reat għandha tiġi mressqa l-Qorti taħt arrest; u
- (d) il-Pulizija tkun tista', fl-istess proċedimenti, titlob ir-revoka tal-ħelsien mill-arrest u l-arrest mill-ġdid ta' dik il-persuna; u
- (e) il-proċedimenti għal dan ir-reat ta' ksur tal-kondizzjonijiet tal-ħelsien mill-arrest jiġu deċiżi mill-Qorti bl-urġenza; u
- (f) Il-Pulizija tista tidhol f'kull fond biex tiżgura li l-kundizzjonijiet imposti mill-Qorti jkunu qegħdin jiġu mharsa; u
- (g) Il-Pulizija tista' wkoll tarresta mingħajr mandat kull persuna suspettata ta' reat ta' ksur ta' kundizzjonijiet tal-ħelsien mill-arrest.

11.F' dan l-isfond kollu għalhekk il-Qorti tal-Maġistrati ma setgħetx fis-sentenza tagħha ma tordnax il-konfiska tad-depożitu u tal-garanzija. L-appell tal-Avukat Ġenerali jimmerita li jiġi milqugh.

Decide

Għaldaqstant, din il-Qorti qegħda tilqa' l-appell tal-Avukat Ġenerali in parti u għaldaqstant filwaqt li:

tikkonfermaha :-

- (a) fejn sabet il-htija fl-imputat appellat u għall-fini ta' dan l-appell din il-Qorti tqis li l-imputat appellat gie misjub hati mill-Qorti tal-Maġistrati ai termini tal-Artikolu 579(2)(3) tal-Kodiċi Kriminali;
- (b) fejn imponiet il-piena ta' sitt xhur prigunerija; u
- (c) fejn ordnat ir-revoka tal-ħelsien mill-arrest u l-arrest mill-ġdid tal-appellat; u

thassarha f' dik il-parti fejn iddikjarat li l-ammont stabbilit fil-garanzija ma jiġix konfiskat favur il-Gvern ta' Malta; u

minflok tordna wkoll li l-istess ammont komplessiv t'għaxart elef euro jiġi konfiskat favur il-Gvern ta' Malta.

Aaron M. Bugeja

Imħallef